

Förbättrat stöd till föräldrar med kognitiva svårigheter

Specialitetsråd Funktionshinder

Gunilla Lillhager, ordförande 2017

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	3
2	Syfte.....	3
3	Mål.....	3
4	Metod	3
5	Resultat	3
6	Framtida arbete	4

Bilaga

Insatser och samverkan för målgruppen föräldrar med kognitiva svårigheter och deras barn/ungdomar

1 Bakgrund

Vid en nationell konferens om funktionshinder 2015 antogs en avsiktsförklaring för funktionshinderområdet med sikte på 2025. Samverkansnämnden har beslutat ställa sig bakom avsiktsförklaringen och har gett specialitetsrådet för funktionshinder i uppdrag att ta fram en handlingsplan kopplad till punkterna 4 (jämlik vård) och 6 (forskning och utveckling) i avsiktsförklaringen. Specialitetsrådets förvaltningschefsgrupp har enats om att gruppen föräldrar med kognitiva störningar är en grupp som berör alla landsting och att man ska samverka runt den gruppen för att åstadkomma mer jämlik vård i regionen.

1.1 Målgruppens svårigheter

Regionförbundet i Uppsala län har genomfört en kartläggning av målgruppen, FoU-rapport 2009/5. Där beskrivs också svårigheterna som kan uppkomma vid kognitiva begränsningar. Det kan handla om direkta kognitiva svårigheter med planering, struktur, minne, abstrakt tänkande, läsning, räkning eller skrivning. Kartläggningen visade också att det fanns problem med viktiga komponenter i föräldraförmåga liksom identitetsproblem, emotionella svårigheter samt svårigheter att få och behålla arbete och att delta i samhällslivet på annat sätt.

2 Syfte

Det övergripande syftet är att stärka gruppen personer med kognitiva svårigheter som är eller funderar på att bli föräldrar, samt att säkerställa en mer jämlik vård i regionen för den aktuella gruppen.

3 Mål

Målen för 2016 – 2017 är att åstadkomma en beskrivning av målgruppens behov av insatser från olika aktörer samt att utarbeta en metod för jämförbar kartläggning och analys av nuläget i regionen.

4 Metod

Steg 1: Två län (Uppsala och Värmland) tar fram en modell över hur behovet av stöd ser ut i olika faser samt vilka samverkansaktörer som behövs.

Steg 2: Arbetsgrupp Habilitering kartlägger nuläge med pågående samverkansområden inom respektive län.

5 Resultat

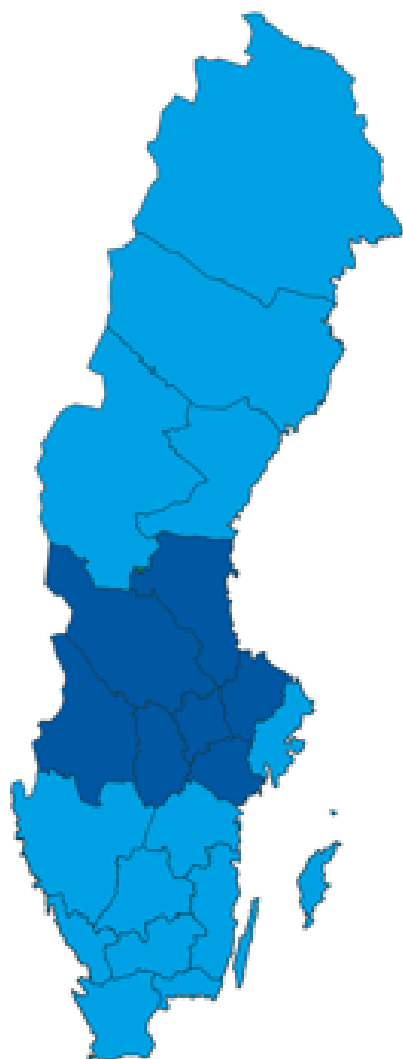
En flödesbeskrivning finns för insatser och samverkan utifrån fyra olika faser: Unga vuxna som funderar på föräldraskap, graviditet och förlossning, familjer med barn 0-5 år och familjer med barn 6-18 år. Se bilaga ***”Insatser och samverkan för målgruppen föräldrar med kognitiva svårigheter och deras barn/ungdomar”***.

Kartläggningen i respektive län visar att habiliteringar deltar i olika samverkansformer, mer eller mindre formella, med kommuner och landstingens/regionernas MVC/BVC. I flera av länen behöver dock arbetet intensifieras och omstruktureras. Flödesbeskrivningen som är framtagen kan då vara en hjälp i detta arbete.

Sammanfattning från arbetsgruppen: Det är en viktig samhällelig fråga som berör många aktörer. Arbetsgruppen anser att det är viktigt att en bra samverkan sker mellan olika aktörer i respektive län. Det är viktigt med ett kunskapsstöd som SUF (Samverkan-Utveckling-Föräldraskap) är och som bör vara ett stöd för alla inblandade parter. Habiliteringen är en av flera parter. Habiliteringen kan vara ett specialiststöd kring funktionsnedsättning samt vara ett kunskapsstöd till andra aktörer i samhället, som t ex BVC.

6 Framtida arbete

Uppföljning av länens arbete gällande insatser och samverkan för målgruppen genomförs av samordningsgruppen ht 2019, med hjälp av arbetsgrupp Habilitering.

Klicka för att komma vidare!

Insatser och samverkan för målgruppen föräldrar med kognitiva svårigheter och deras barn/ungdomar

Läs mer här:

[Bakgrund](#)

[Uttalande från FUB](#)

Bakgrund

- ▶ Samverkansnämnden i Uppsala-Örebro sjukvårdsregion har ställt sig bakom *Avsiktsförklaringen för funktionshinderområdet med sikte på 2025*, som togs vid den nationella konferensen om funktionshinder 2015
- ▶ Specialistrådets förvaltningschefsgrupp har enats om att gruppen föräldrar med kognitiva svårigheter som har barn, är en grupp som berör alla landsting, och att man ska samverka runt den gruppen för att åstadkomma mer jämlik vård i regionen i enlighet med avsiktsförklaringen.
- ▶ För att kunna göra detta förordar förvaltningschefsgruppen att en behovsinventering görs som ska vara så generell att den kan appliceras på samtliga regioner/landsting. Två landsting/Regioner fick ansvar för att genomföra arbetet Uppsala samt Värmland.
- ▶ Mål med behovsinventeringen taget ur handlingsplan för Samverkansnämnden Uppsala-Örebro Sjukvårdsregion 2016-04-07 är att ... *"identifiera målgruppens behov och vilka önskvärda insatser som behövs från olika aktörer i samhället för att tillgodose behoven"*...

Uttalande av FUB:s förbundsstämma 2015

I Sverige har alla rätt att bli föräldrar.

Och alla barn har rätt till sina föräldrar.

FUB anser att alla föräldrar ska ha rätt till det stöd de behöver för att deras barn ska få en trygg uppväxt.

Barnet och föräldern ska ses som en enhet och ska få det stöd som behövs för att en trygg anknytning ska skapas mellan barnet och föräldern.

Sverige har skrivit under FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Artikel 23 i konventionen innehåller bestämmelser om respekt för hemmet och familjen.

Diskriminering mot personer med funktionsnedsättning ska enligt artikeln avskaffas i alla frågor som gäller föräldraskap och familj.

Lika villkor ska gälla för personer med funktionsnedsättning som för andra.

Ny svensk forskning¹ visar att barn till mödrar med utvecklingsstörning² kan skapa en trygg anknytning till sina mödrar.

Forskningen visar att utvecklingsstörningen inte har betydelse för barnets och föräldrarnas förmåga att skapa en trygg anknytning.

Men forskningen visar också att uppväxtvillkoren kan påverka rollen som förälder och möjligheten till en trygg anknytning.

FUB anser att personer med utvecklingsstörning kan vara bra föräldrar.

De kan ge sitt barn en trygg och bra uppväxt.

Men det kräver att föräldrarna får det stöd som de behöver, både innan de blir föräldrar och när de är föräldrar.

FUB anser att föräldrar med utvecklingsstörning ska behandlas på samma sätt som andra föräldrar.

Med samma rättigheter och skyldigheter.

Barnen till föräldrarna med utvecklingsstörning

ska ha samma rättigheter och skydd som andra barn.

FUB anser att kunskap om vad den nya forskningen visar måste spridas till hela samhället.

I synnerhet ska kunskapen spridas till socialtjänsten, domstolarna, andra beslutsfattare och politiker på såväl lokal som nationell nivå.

FUB anser också att kunskap om funktionsnedsättningen utvecklingsstörning måste spridas till hela samhället och särskilt till de som nyss räknats upp.

Förbundsstämman säger idag att FUB och samhället i stort med kraft behöver arbeta för att stoppa diskriminering

mot personer med utvecklingsstörning i deras roll som föräldrar.

Förbundsstämman den 10 maj 2015

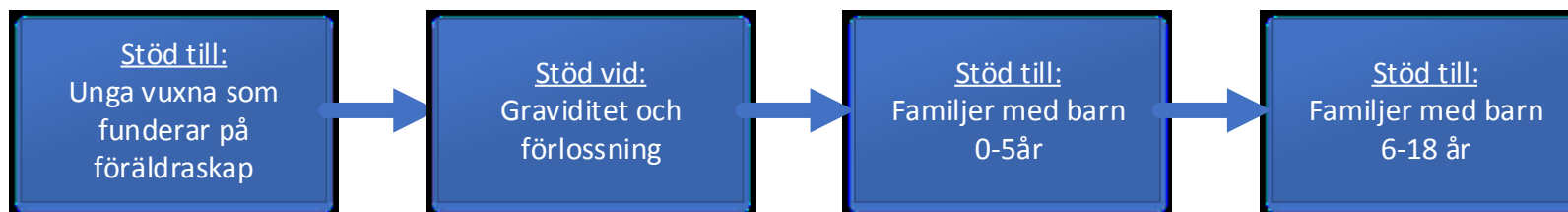
FUB, För barn, unga och vuxna med utvecklingsstörning

1 Pehr Granqvist, Tommie Forslund, Mari Fransson, Lydia Springer & Lene Lindberg (2014) Mothers with intellectual disability, their experiences of maltreatment, and their children's attachment representations: a small-group matched comparison study, Attachment & Human Development, 16:5, 417-436, DOI: 10.1080/14616734.2014.926946

2 Studien gäller mödrar med lindrig utvecklingsstörning utan autism.

Flödesbeskrivning för insatser och samverkan

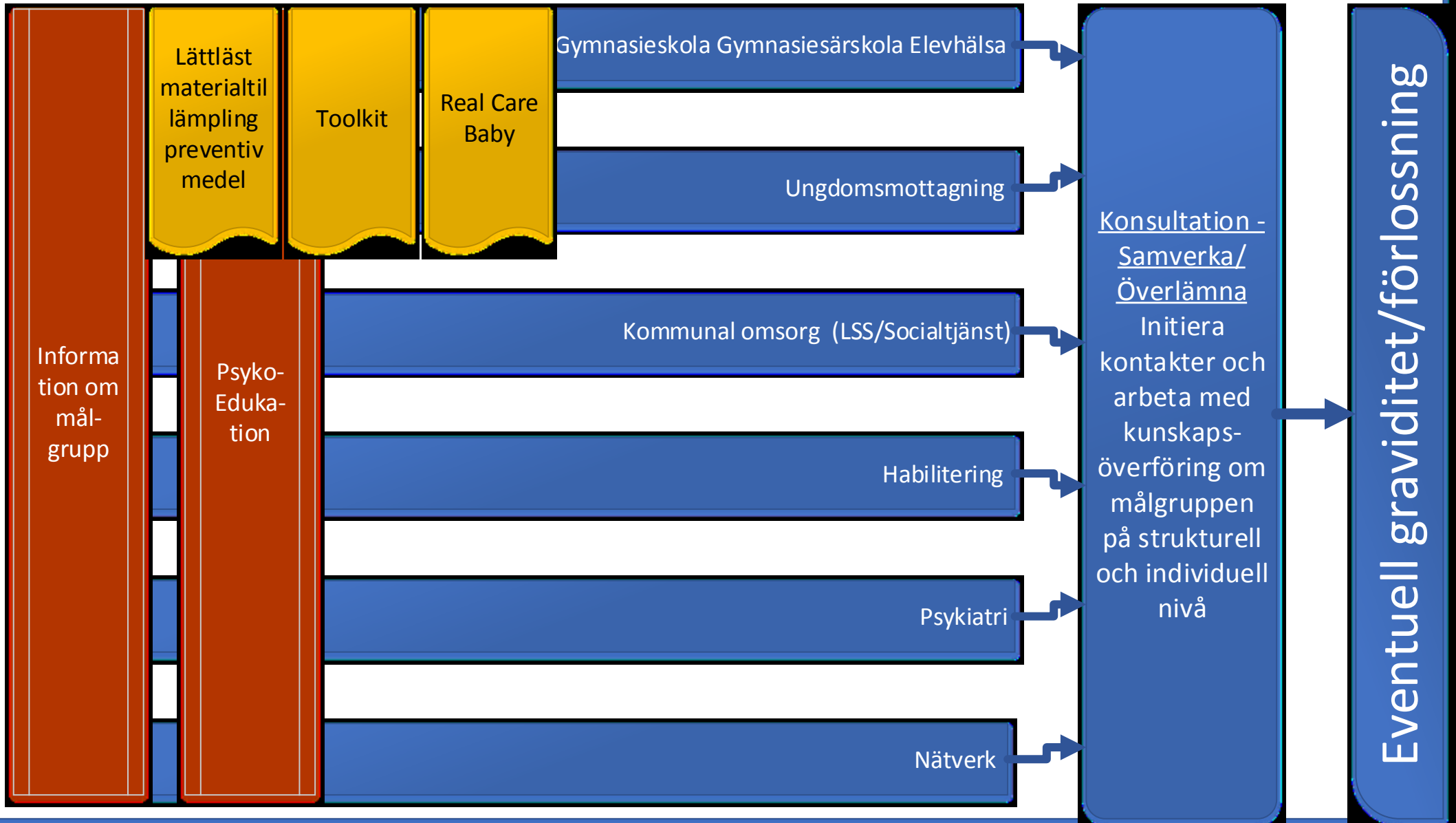

"Det är ett jättestort beslut"

Flöde för unga vuxna som funderar på föräldraskap. Önskvärda insatser/tillgängliga material och metoder

AKTÖRER

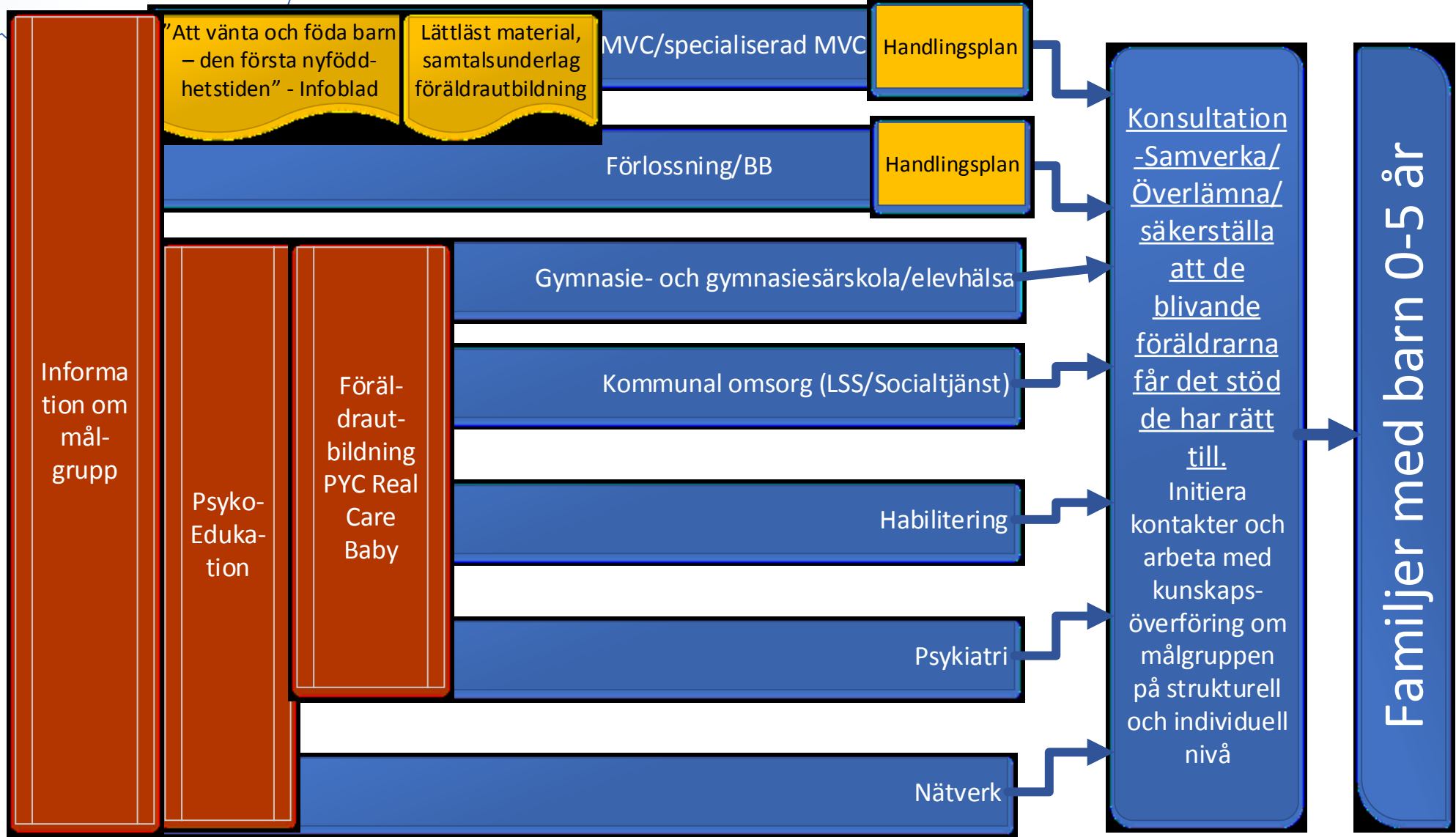

Flöde för graviditet och förlossning.

Önskvärda insatser/tillgängliga material och metoder

"Andra är oroliga för hur jag ska klara av att ta hand om mitt barn"

AKTÖRER

Information om målgrupp

Psyko-Edukation

Föräldrautbildning
PYC Real
Care
Baby

"Att vänta och föda barn - den första nyföddhetstiden" - Infoblad

Lättläst material, samtalsunderlag föräldrautbildning

MVC/specialiserad MVC

Handlingsplan

Förlossning/BB

Handlingsplan

Gymnasie- och gymnasiesärskola/elevhälsa

Kommunal omsorg (LSS/Socialtjänst)

Habilitering

Psykiatri

Nätverk

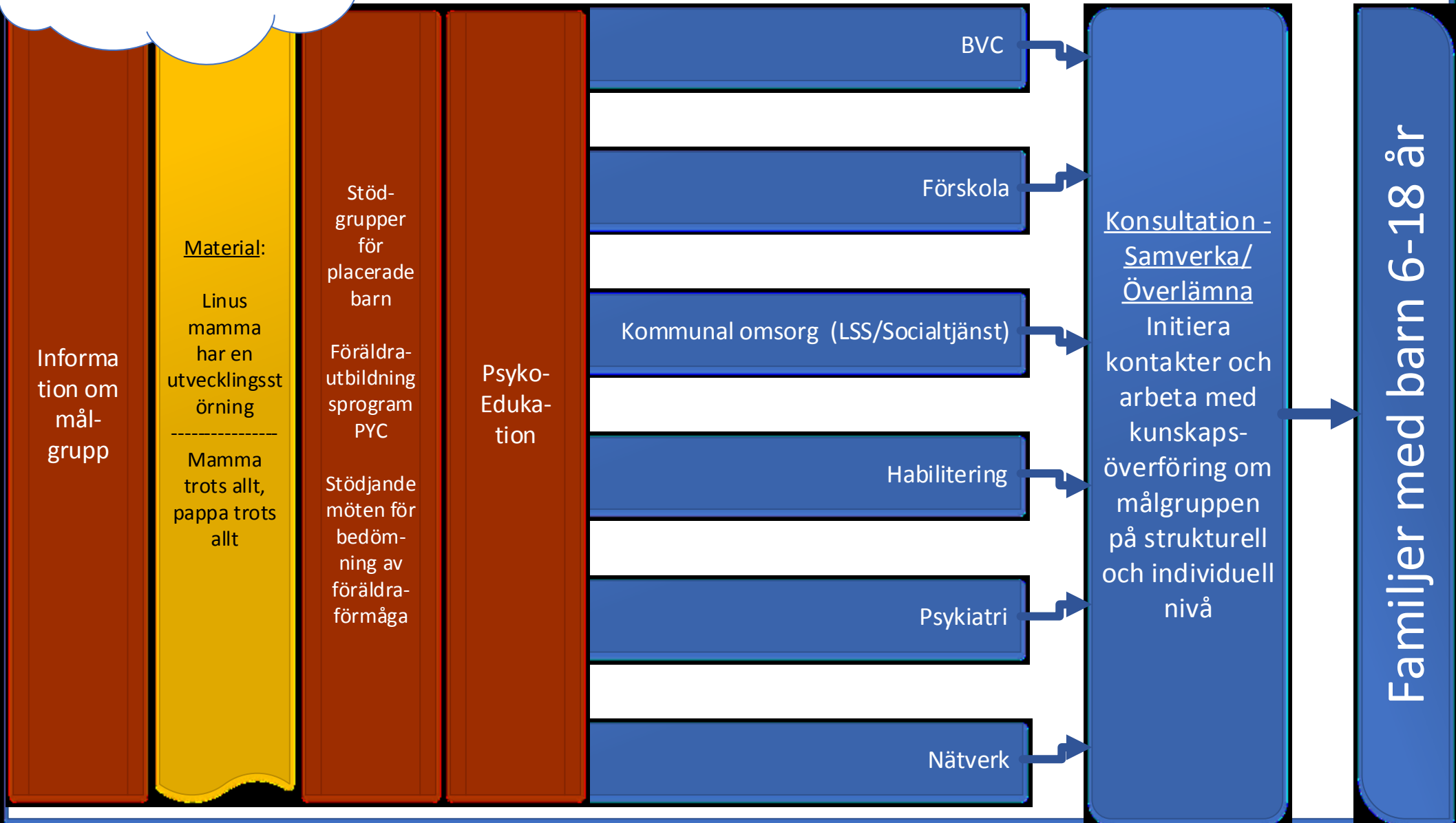
Konsultation
-Samverka/
Överlämna/
säkerställa
att de
blivande
föräldrarna
får det stöd
de har rätt
till.
Initiera
kontakter och
arbeta med
kunskaps-
överföring om
målgruppen
på strukturell
och individuell
nivå

Familjer med barn 0-5 år

Flöde för familjer och barn 0-5 år – önskvärda insatser/tillgängliga material och metoder

”Det är svårt att vara förälder, och jag gör så gott jag kan. Men det räcker inte. Vad ska jag göra?”

AKTÖRER

Flöde för familjer med barn 6-18 år. Önskvärda insatser/tillgängliga material och metoder

"Mitt barn tar inte hem kompisar. Det är svårt att få ekonomin att gå ihop"

AKTÖRER

